

PERSBERICHT 21 JANUARI 2011

Europese Hof: België mocht asielzoeker niet terugsturen naar Griekenland

Het Europese Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) in Straatsburg heeft vandaag bepaald dat België geen asielzoekers naar Griekenland mag terugsturen omdat Griekenland mensenrechten schendt. Onder meer hebben asielzoekers in dat land geen eerlijke kans op erkenning als vluchteling en bescherming.

“Ik ben zeer verheugd met deze uitspraak die een jarenlange juridische strijd beslist”, aldus asieladvocaat Flip Schüller van Böhler Advocaten.

De uitspraak heeft grote en verstrekkende gevolgen voor het Europees asielbeleid. Het is daarbij significant dat alle beslissingen over de vastgestelde schendingen (bijna) unaniem zijn genomen. Er is dus bij de Grote Kamer een brede consensus. Het feit dat niet alleen Griekenland maar ook België veroordeeld is voor het schenden van meerdere artikelen van het Verdrag zal ook implicaties moeten hebben voor de manier waarop Nederlandse rechters met Dublinoverdrachten om gaan. De schendingen betreffen opvang, detentieomstandigheden en toegang en kwaliteit van de asielprocedure in Griekenland, en het blootstellen daaraan door België.

“Het geeft te denken dat een dergelijk oordeel helemaal uit Straatsburg moet komen en niet eerder door nationale rechters en overheden is aangenomen, terwijl het overweldigende hoeveelheid gezaghebbend bewijs van de structurele gebreken in de Griekse asielprocedure al jarenlang door de asieladvocaten naar voren is gebracht”, aldus Schüller.

Al die tijd heeft Nederland zich beroepen op het interstatelijk vertrouwensbeginsel: omdat Griekenland ook partij is bij het EVRM zal het zich wel aan de regels houden. En zo niet, zo vond de staat, dan kan je altijd dáár nog een klacht indienen bij het Europese Hof.

Daarmee maakt het Hof nu korte metten: het stelt dat zo duidelijk is dat Griekenland zich niet aan de verplichtingen houdt dat je niet van het tegendeel uit kunt gaan. Daarnaast is het in Griekenland voor asielzoekers zo moeilijk om je zaak aan de rechter voor te leggen, dat het idee om vanuit daar een EVRM-klacht in te dienen “illusoir” is.

Overheden en rechters hebben de mensonterende omstandigheden waarin asielzoekers in Griekenland verkeren vanwege EU prioriteiten niet onder ogen willen zien. Daarbij had ook de Europese Commissie eerder en adequater moeten optreden.

Het toont wat Schüller betreft de hypocrisie aan van diegenen die zeggen zich zorgen te maken over de werklust van het Europees Hof maar ondertussen jarenlang weg hebben gekeken toen wij aandacht voor die situatie vroegen. Dat geldt ook zeer zeker voor de Nederlandse Raad van State. Voor rechtsbescherming moeten asielzoekers niet bij de Raad van State zijn maar bij het Europees Hof: een zorgwekkende situatie.

Verder is naar de mening van Schüller het hele Dublin verdeelsysteem gebaseerd op een fundamentele denkfout. De pretentie is dat in heel Europa precies de zelfde waarborgen

gelden. Dat klinkt leuk maar is in de praktijk niet haalbaar. Asielzoekers zullen terecht blijven proberen om van landen als Griekenland en Italië door te reizen naar een ander Europees land om een eerlijke kans te maken bij hun aanvraag.
